

javniki zastopali Veliko Britanijo na ekonomski konferenci v Genovi: Lloyd George, vnanski minister Curzon, finančni minister Robert Horne in vojni minister Northington-Evans.

Vitez iz rožice hiše.

(LE CHEVALIER DE MAISON ROUGE.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCO-SKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star. Prevel Ferdo Parhavec.

(Dalje.)

"Ti terjaš mojo glavo, občan," je rekel kancelist in skočil kvišku.

"Ne, samo vstopnico,"

"Dam te zapreti, nesrečnik!" je vzkliknil kancelist in zbral vse svoje moči.

"Le poskusi," je odvrnil Dixmer; toda v istem hipu se ova-dim kot svojega sokriyca, in mesto da pobjem sam v ono glasovito dvorano, me spremi tja.

Kancelist je obledel.

"Ali moraš govoriti z njo?"

"Glavo hočem izvesti, samo da dosežem to."

Ta raslog se je zdel kancelistu zelo tehten. Dixmer je nadaljeval:

"Najprej, le pomiri se, zve se ne nideš! Saj se dogajajo večkrat taki slučaji."

"Povpraševanje ni veliko. Morda uredimo stvar na drug način."

"Če je mogoče, mi je zelo drago."

"To se da narediti zelo lahko. Pojdi skozi vrata, po katerih vodi obsojenec, tam ni treba listka. In ko si govoril s svojo ženo, me pokličeš, da te spremim zopet ven."

"No, je že prav; toda po mestu pripovedujejo o nekem dogodku."

"O čem pa?"

"O nekem ubogem grbeu, ki je samojed vrata misleč, da je prišel v arhiv, mesto tega pa je stopil v dvorano, o kateri govori. Pomoči ga niso hoteli več izpustiti kljub njegovim prošnjam in kljub njegovemu zaklinjanju; prišel je rabel ter mu je brezobzirno odrezal najprej las in potem še glavo. Ali je kaj resnice na tem, občan kancelist? Ti moraš vedeti bolje nego kdo drug."

"Ah, da, res je," je dejal kancelist tresoč se po vsem telesu.

"No, vidiš, da bi bilo blazno, ko bi stopil v to gnezdo morilcev brez vstopnice."

"Toda povem ti, da sem jaz tukaj!"

"In če te kličejo, če si zaplenjen kje drugje? Če pozabiš — Dixmer je posebno poudarjal to besedo — če pozabiš, da sem tu?"

"Toda če ti obljubljam..."

"Ne; sicer bi bilo to navarvo zate; videli bi te govoriti s menoj, to ne bi mi prišlo. Raje bi hotel vstopnico."

Omamljen, zmešan, pol mrtev je kancelist podpisal vstopnico za nekoga običnega.

Dixmer je bil urno pograbil in naglo odšel, da bi našel prostora v sodni dvorani, kjer smo ga že videli. Kar se je potem zgodilo, kako je naletel na Mauricea, kako je prišlo med njima do dvoboja, pri katerem je Dixmer podlegel, to vse je čitateljem že znano.

Da bi mu kdo ne očital kake nemarnosti, je kancelist prepustil vodstvo pisarne svojemu prvemu pomočniku in sel poleg Fouquiera.

Deset minut po tretji uri je stopal Maurice s vstopnico v roki skozi cele ograje ključarjev in o-rožnikov ter dospel brez ovir k onim usodepolnim vratom, to se pravi bilo je dvoje vrat: velika vrata, po katerih so prihajali in odhajali oni, ki so imeli vstopnico, in vrata, po katerih so vodili obsojenec, odkoder so morali na morišče.

Izba, kamor je dospel Maurice, je bila razdeljena v dvoje razpredelkov. V prvem so sedeli uradniki, ki so vključevali imena vseh prisilcev; v drugem razpredelku, kjer je stalo par lesenih klopi, so se nahajali jetniki in obsojenci, kar je bilo pravzaprav vseeno.

Mrtvaška dvorana je bila slabo razsvetljena; nekaj svetlobe je prihajala skoz šipe malih vrat, vodečih v pisarno.

V kotu, naslonjena na steno, je ležala neka bela oblečena, napol nezvestna ženska.

Pred njo je stal moški prekrižanih rok od časa do časa je zmaljeval s glavo in ni se upal govarjati se z žensko, ker se je bal, da bi se v njej vzbudili so-

pet občutki, ki jih ni imela več, kakor se je zdelo.

Okoli te osebe so se kretali obsojenci, ki so ihteli in prepevali patriotične pesmi.

Drugi so se zopet z dolgimi koraki sprehajali semintja, kakor da bi hoteli ubežati mislim, ki so jih mučile.

Bila je to nekaka predoba smrti, in vsa oprava je odgovarjala temu imenu. Tu so se nahajale napoli odprte krste, napolnjenе s slamo, in zdelo se je, kakor da bi hoteli zakliti živim; Tu potri boste kmalu počivali!

Ob steni nasproti steklenim vratom se je nahajala velika omara. Nekdo izmed jetnikov jo je odprl iz radovednosti in se takoj zopet smuknil ves prestrašen. V omari so bile spravljene okrvavljene obleke onih, ki so bili prejnjega dne obglavljeni; tu patam so visle dolge kite las.

Trepetajoč, ves iz sebe je odprl Maurice vrata, in pogled je zadovoljal, da je premeril vso sliko, ki je ležala pred njim.

Napravil je tri korake po dvorani in se je stal pred Genevieve, ter se zgrudil k njenim kolonom. Uboga ženska je zavpila, toda Maurice ji je s poljubkom zamislil nasa.

Lorin je jokajoč sklenil prijatelja v svoje naročje; bile so to prve solze, ki jih je pretakal.

Čudno, tu zbrani nesrečniki, ki so morali umreti skupno, se skoro niso zmenili za ta ganljivi prizor. Vsakdo je imel preveč opravka s lastnimi občutki in ni znal do drugih hobenega sočutja.

Vse tri prijatelje je nekoliko trenotkov združeval, nem, goreč objem, ki jim je vzbujal skoro vesele občutke.

Lorin se je prvi ločil od te bolestne skupine.

"Ti si tudi obsojen?" je vprašal Maurice.

"Da," je odvrnil.

"Oh, kakšna sreča!" je šepnila Genevieve.

Maurice je pogledal Genevievejo z gorečo, globoko ljubeznijo, ki jo je občutil do nje v svojem srcu. Zahvalil se ji je za njen nežni vzklik, poln hrepenenja, ki se ji je izvil iz prsi, in se nato obrnil k Lorinu, držel Genevievejo za obe roki:

"Sedaj pa se pogovoriva nekoliko."

"Da, da, prav imaš," je odvrnil Lorin; "samo če nteguva. Kaj mi poveš? Govori!"

"Ti si bil aretiran radi mene, obsojen radi nje, dasiravno se nisi v ničemer pregrešil proti zakonu; ker poplačava svojo krivdo jaz in Genevieve, nikakor ne gre, da jo ti poplačaš celo dvakrat."

"Nerazumem te."

"Lorin, ti si prost."

"Jaz da sem prost? Tebi se meša."

"Ne, meni se ne meša in jaz ti ponavljam, da si prost; tu imaš listek, s katerim smeš pred oditi."

"Kajnega, ti se šališ?"

"Ne, ljubi prijatelj, tu imaš listek, posluži se ugodnosti. Ti ne ljubiš in zato ti ni treba umreti, da bi ostal nekaj minut več pri svoji nad vse ljubljini in da bi ne izgubil niti sekunde, predno odide v večnost."

"No, dobro, Maurice," je dejal Lorin, "ako lahko odidem od-tod, česar bi ne bil nikoli verjel, prisegam ti, potem te moram vprašati, čemu ne rešiš prej te ženske? Zate je najdemo sredstvo."

"Nemogoče," je odvrnil Maurice, ki se mu je srce grozno krčilo, "glej, vstopnica se glasi na običnega in ne na običnico, in potem tudi Genevieve bi sploh ne hotela živeti, ko bi vedela, da moram umreti."

"Toda če ona nasa, čemu naj bi jaz živel? Ali meni, da imam manj poruma nego ženska?"

"Ne, prijatelj, nasprotno; vem, da si najpogumnejši med nami; toda v takem slučaju bi ne zamislil nidešar na arstu opravičiti tvoje trme. Urno, Lorin, uporabi priliko in napravi nam veliko veselje, da te vidimo svobodnega in srečnega."

"Srečnega!" je vzkliknil Lorin, "ali se šališ? Srečen! Jaz srečen brez vas? Kaj pri vragu naj počenjam na tem svetni brez vas? Kaj naj počenjam v Parizu brez svojih dosedanjih navad, ko Vas ne bom mogel več dolgočasiti s svojimi rimami! Ah, priboju, ne!"

"Lorin, prijatelj!"

"Ravno zato ker sem tvoj prijatelj, vztrajam pri svoji volji. Ko bi bil jetnik, kakor sem v re-

šnici, in ko bi imel nekega nade, da vaju najdem zopet, bi podrl tudi zidove. Jaz da ne! Gobe-gnem sam odhod in naj se potikam po ulicah s sklonjeno glavo, trpinčen od pekoče vesti, ki bi mi venomer klicala v spomin važni imeni! Kake bi naj zdeljal v gotove mestne dele ter mi-mo hiš, kjer sem gledal drage osebe in kjer bi ne našel nikogar več razun valjnih senč? In sklon-jen bi moral zapustiti vreden-gi Pariz, ki ga tako zelo ljubim... Republikanec sem in za-to pravim: Nič nasa ne nasa napo-titi k temu, da zapustimo lepo družbo, niti razbija tekmice. Tu se počutim dobro in ostanem tu."

"Ubogi prijatelj! ubogi prijatelj!" je vzkliknil Maurice.

Genevieve ni sprotgovorila, to-da zrla je s solznimi očmi v Lorina.

"Tebi je žal za življenje!" je odvrnil Lorin.

"Da, radi nje."

"In meni ni žal za svoja življen-je iz nobenega vzroka, niti radi boginje Pamel, ki mi je storila, kar sem ti posabil povedati, zelo veliko krivico; zato ne potrebujem tolažbe, kakor ona stara, prejš-na Artemiza. Moja pora bo murna in vesela; razveseljeval bom vse lopove, ki tekajo za raketnim vozom. Samoumno povem, vidiš, rim-in nato poročam družbi; lahko noč. To se pravi... Stej!"

Lorin je prekinil samega sebe.

"Ah, vendarle pojdem," je de-jal, "vedel sem dobro, da na ljulim nikogar, toda požalim sem, da sovražim nekoga. Koliko je ura, Maurice?"

(Konca prila.)

SLIKE IZ NARODNE.

Collinwood, Cleveland, O. — Naša stran, o kateri govorimo, je jezersko obrežje. Prva stran Collinwooda ima slovensko cerkev. Zdrušno prodajalno in Slovenski dom, kar je vsekakor dober napredek. Na naši strani nimamo cerkve, paš pa podružnice. Zdrušne prodajalne, ki bi jih imeli, bi kupovali vse narodnosti.

Zemljišče za Slovenski domski dom imamo kupljeno, pa le-pem prostoru, v sredini naselbe-ne. Vse je že plačano in treba je samo postaviti stavbo, da bo odgovarjala sedanjemu in prihod-njemu času. Da nam ne bo dela prevelikih skrbi, bi li dom sa-vedno naš ali ne, se moramo va-rovati, da se preved na zadolži-mo. Pri tem pride najvažnejše vprašanje, katerega ne moramo rešiti. Posvetujemo se pa vse za-čine. Z delom bi radi pričeli že spomlad in bi se tudi zgodilo, če bi ne ugovarjal toliko "finančni minister."

Kdo je največ kriv, da dom še vedno ne stoji in še ne vemo go-tovega kdaj bo stal, ni težko u-ganiti. Največ svedoča podjetniki, kateri so itak preskrbljeni s lepo-urejenimi domovi in nasa ne po-trebujejo več. Produkciji smo jim dovolj bogastva, zato se sa-daj lahko sprehajamo, ali pa de-lamo kar se nam zljubi a prostim časom.

Kljub temu ne smemo izgubiti dobre volje in iti moramo na de-lo za naš delavski dom. Društva bi se za to najbolj lahko zavala, če bi se na primer podpisala vsa-ko za \$1000 delnic. Nekaj glasov je pri vsakemu društvu, ki bi la-hko pomagali, četudi s posojilnim društvu. Društvo je vendar skla-pina, ki je tega vredna, četudi nima tolike blaginje. Toliko de-sa, dokler nas kuli ta jarem, se moramo boriti na ta način, ako hočemo priti kdaj do lastnega doma.

Pri nas obstoji Waterloo klub, pri katerem so člani vseh društev in prirejajo veselice za korist vseh društev, aktivnih pri S. D. D. V naši Kuničevi dvorani smo priredili zadnje veselice dne 23. februarja, kar je prineslo \$300 si-slega dobička. Ta denar se raz-de-li na vsa društva v delnice.

Na naši Waterloo kluba je bi-lo sklenjeno, da priredi zadnje dni meseca maja sejem na last-nem zemljišču, kjer bo stal S. D. D. Kolikor je ta klub naredil v pretečenem letu, je bilo randa-lijeno med društva; bilo je več kot \$3000.

Apeliram na vse člane društev, naj store vsak nekaj in tako bo naravnost vse. Mogoče ima kdo v naši naselbini kaj boljšega v prid doma, kar naj napiše in svetuje. Stopimo torej v fronte za dom in vzemimo v roke ne paške ali re-salico, temveč pero. Z dobrimi

nasveti bomo tudi mnogo koristi-li. — B. Kumpel.

Napa, Cal. — V prijazni rav-nini med visokimi gozdi je o-kraj Napa. Naprej od morake o-čine se razprostirajo trdni nasa-de, kjer kmetovalci obrabljajo te-to in orjajo zemljo. V Valeyja je tu-či nekaj slovenskih družin in naprej od St. Helene je več kme-tovalcev, skvarjajočih se s tra-nimi nasadi.

Najprijaznejši kraj je St. He-lena, ob vzhodni gori, ki je ob-dajajo kakor v krogu. Na kmeti-ji rojstva S. J. so izrasli več in-dijanskih predmetov, kar priča, da so bili brskone nekdanj nasa-ljeni tu prvoročni Indijanci.

V St. Heleni se je zadnje čase naselilo več rojakov na kmetije kakor v Dilan, ter so postali že iskustveni kmetovalci. Kmetujejo s uspehom in lastujejo kmetije vredne po \$15,000 ali še več. Ko sem bil tam na obisku, sem zve-del, da se sem ni pa podati brez \$10,000. Brezmiselno je iti na kmetije s par tisoči, ker za to bi ne dobil več kakor per akrov bolj slabe zemlje, večkrat se ne obdelane. Še čem naj bi se pa po-tem bavil, kajti mladi 4 do 5 let-ni nasadi ne prinajajo sadov, a negovati jih je treba vedno. Ta-ko mi je tatal nek kmetovalec, da dela še tri leta. Če bi mi bil kdo povedal, kako zastoj bi mo-ral delati toliko dolgo, je dejal, bi nikdar ne bil kupil zemlje, ta-ko je pal sanjo \$3000.

Početkom marca smo imeli prave spomladne dni. Nasadom japonskega drevesja je letošnja hnda zima mnogo škodila. Posebno je mnogo lemonskega in oranžnega drevesja ter palm. Vendar je mo-že solnce ogrelo naravo in iz zemlje so vzklikne dišeče cvetice, oznanjajoče spomlad. — Forde-valec.

Chicago, Ill. — Kot većinoma povsod po Združenih državah, so tudi v našem milijonskem mestu delavske razmere približno take kot so bile pred letom. Veseliti se takih razmer nikakor ne moremo, kar smo v njih prizadeti, da je težko opisati. Delavci hodijo od tovara do tovara za delom, išče-jo in prosijo za službo, a vsi-roma je vse brez uspeha. Kako razpoloženje vlada med nami si torej lahko predstavljamo. Za-sinčimo in in prihranka ne.

Ko Novek hodi po mestu lahko čita raz obrazov, kako zelo so ljudje v velikem številu prizade-ki in čuditi se mora tem ljudem, ki tako potrpeljivo prenašajo vse to. Činhalj ugiblamo, kdo bi bil kriv vsemu zlemu, bolj spo-nazavamo, da je delavstvo krivo namo, ker se ne zavsame za svojo korist in boljši obstanek. Veliko delavcev je še, ki se bolj zani-majo za kake romane, "Sv. Gene-vele", naslednjake liste ali za hlače Charlija Chaplina, kakor pa za strokovno organizacijo.

Delavci veli no zadnjege se mo-ramo organizirati strokovno in politično ter stopiti v vrste or-ganiziranega delavstva, na bomo lažje vsi vztrajali v upravičenih zahtevah za izboljšanje položaja in večji kos kruha nam ter na-šim otrokom.

Društvo Slovenski dom št. 86 SDRJ je na redni mesečni seji dne 19. februarja sklenilo, da se na dobo treh mesecev pusti va-škemu novopristopnemu članu 41 pristopnine, katerega se je plača-lo v društveno blaginjo. Jednota plača zdravniško preiskavo, zato se vsakemu rojaku nudi sedaj le-pa prilika pristopiti če se ni pri-nobeni podporni organizaciji, da pristopi k našemu društvu, s čemur ne bo imel nikakih stroškov. Rojaki in rojakinje pristopite do-klér ni prepozno, ker miče da-nes ne ve, kaj ga čaka jutri.

Nase društvo bo tudi priredilo dne 25. marca veselico, o kateri rojaki lahko berejo pod naslovom "Igre, koncerti in plesne zabave". — John Držić, tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Barberton, O. — Priobčili bo-mo vsa imena darovalcev za stra-dajoče v Rusiji v sredini izdaji Prosvete.

Barberton, O. — Glas Naroda je odgovoril potom listnice ured-ništvu, in konstatiral, da niste Vi pisali dotičnega dopisa. — Poz-drav!

Claridge, Pa. — "Hoodoo" je napačno v angleščini, pravilno je "boggiman," to je strah za otro-ke. Žalčivega ni nič v tej besedi, posebno če se rabi v šali. Ker ste sami pojasnili, kaj ste namerava-li, ste s pojasnilom dali zadošče-nje. Kaj vas pomeni, se ne more razložiti v "Listnici uredništva."

Ako se hoče povedati, kaj te be-sede pomenijo, je treba napisati dolgo razpravo in opisati tudi raz-ne sege in navade, ki so po raz-nih krajih v navadi. Nekaj takih razprav je pa že bilo priobčenih v Prosveti.

Delaški list je sila, s katero računa val nasprotula.

RAD BI IZVEDEL.

kje se nahaja moja sestra Agnes BAJT po domače Cerarjeva iz Slap št. 20, pri Devici Mariji v Polju pri Ljubljani. Pred 18 leti je bivala v Clevelandu, Ohio. Cenjeno rojake prosim, če kdo ve za njen sedanjí naslov, da mi ga sporoči ali karkoli od nje, nko bo pa sama čitala ta oglas, naj se prijavi na moj naslov: John Ce-rar, 1400 East 21st Street, Salt Lake City, Utah. (Adv.)

RAD BI IZVEDEL.

za svojega brata Frank Česnika, doma iz vasi Palčje pri St. Petru na Notranjem, po domače Žu-panov, prav nič ne vsm kje bi se sedaj nahajal. Prosim cenjeno rojake če kdo ve za njegov naslov naj mi to naznanijo ako bo sam čital te vrstice naj se mi prijavi na moj naslov: Jakob Česnik, P. O. Box 6, Florence, Colo. (Adv.)

FARMA NA PRODEJ.

Proda se 50 akrov obsegajoča farma, dobra zemlja v bližini me-sta in šole, studenčna voda pred hišo, veliko sadnega drevja, vse potrebno poslopje in drugo. Cena je samo \$800. Takoj je plačati le \$400 ostalo pa po 50 dolarjev na leto. Za natančnejša pojasnila piši-ta lastniku na naslov: Anton Ko-ren, P. O. Box 93, Clavenack, N. Y. (Adv.)

POOBLASTILA.

dela MATIJA SKENDER št. 12 LIT, za rojake po celi Ameriki. On se mora vedeti, kako se po-oblastila izdelujejo. PIM mu in razloži svoje zadeve, pa ti bo na-redil vse pravilno, da ti ne bo mogoče grunt prodan s nepravil-nim pooblastilom. Njegov naslov je 5237 Butler St., Pittsburg, Pa. (Advert.)

BAKRENE KOTLE.

Vas potrebna goriva, hidrometri, Hal-Extrakt, kmeti, razne črpalke in izdelki raznih vrst opornih vaj; Rum, Brinjov, Kmeti, Spanje in drugo. Pišite po sebi.

VICTORIA SUPPLY CO.

654 Morton Bldg., New York

Za kuhanje piva doma.

Imamo v saloni hlad, kmeti, sladkor in vse druge potrebščine. Poiskujte in se prepričajte, da je doma pri ku-hanju piva in najboljši in največji. Dobri je tudi shirko sodi, steklene in ravnih loncev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo v pošti, točno v vse kraje.

Grocerijam, sladkarjem in v pro-dajalnih delavnice damo primerni po-pust pri večjih naročilih. Pišite za informacije na:

FRANK OGLAR.

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

Najnovelše svil-nate dopletne ZASTAVE

Rogalje, trakovre i. t. d. Pošebna nizka cena za fiat svilnate Ameriške zastave. Pišite za cene na:

IVAN PAJK,

24 Main St., Coppenhagen, Pa.

KUPITE MUTUAL FLAVORS

Cena riskirani s nepoznanimi okusi, če lahko kupite MUTUAL, najboljši ali-ve za niso časa od ne poznaš več!

Rum — Borovčka — Žitna viska Kmet — Torkoly — Slivovica.

1 steklenica kmetijske na en galon mešate, stane \$1.50
2 steklenice kmetijske na en galon mešate, stane \$2.50
10 steklenic kmetijske na en galon mešate, stane \$10.00
Za več informacij se zavaj. Posilite denar ali Money Order v registriranih plačil. Koder pošljete naročila, pošljite denar ali Money Order v registriranih plačil. Se prodajo obliče in pri:

MUTUAL FLAVOR COMPANY,

2130 Forbes St., Dept. L., Pittsburgh, Pa.

Polijamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko polijamo denar v vse kraje na SLOVENSKO, HRVATSKO, DALMACIJO IN ISTRO. Nadajte polijamo denar tudi v Srbijo, Bulgarško in Rumunsko. Denar se v vse postane denar, čaka last grad vojne, da bode hitro in točno izplačan.

PRODAJAMO SIFKARTE NA VSE LINIJE. Uradne ure so: 9 jutro do 5 večer. Ponedeljek in sobota do 8:30.

KASPAR STATE BANK, 1000 Shaw Island Avenue, CHICAGO, ILL.

NIČ NI TAKO SKRITEGA, DA NE PRIDE NA DAN.

DVA VAŠNA DOGODKA SE
BELEŽITA V ŽELEZNIŠKEM
MEEDNEM SPORU.

Od obeh je najvažnejši ta, ki go-
vori, da se je kompanijski denar
vporabil za razbišje organizacije
železniških delavcev.

New York, N. Y. — Dva do-
godka sta se odigrala v železniški
medni kontroverzi, ki sta vred-
na, da se omenita.

Prvi. Konferenca med zastop-
niki vzhodnih železniških družb
in predsedniki organizacij stroje-
vodij in kurjačev so končale brez
uspeha in spor se zdaj predloži
železniškemu delavskemu odbo-
ru.

Drugi. Kompanijska unija
pennsylvanske železniške družbe
ni bila razkrinkana le kot kom-
panijska unija, ampak Anthony
Spair, vodja organizacije delav-
cev, ki delajo na železniških pro-
gah, jo je obtožil, da je ta orga-
nizacija sprejela denar od kom-
panije, da uniči organizacijo de-
lavcev, ki delajo na železniških
progah.

Izjavo, ki jo je podal Spair, je
podpiral tudi Guy C. Gregg, za-
stopnik delavcev, ki delajo v žele-
zniških delavskih in ki je do-
deljen železniškemu departmen-
tu v Ameriški delavski federaci-
ji.

Po podani izjavi se je obdrža-
val velik šahovni delavcev
pennsylvanske železnice. Delavci
so sprejeli resolucijo, v kateri po-
zivljajo člane kompanijske unije,
naj pridejo na dan in pokažejo,
da niso izdajalec.

Ker so ponesrečila pogajanja z
zastopniki organizacije strojevo-
dij in kurjačev, ponesrečijo prav
zanemljivo tudi pogajanja z za-
stopniki organiziranih prevodni-
kov in zaviračev.

Delaware, Lackawanna & West-
ern železniška družba je odkloni-
la, da se pogaja o zahtevah vseh
železniških kategorij.

Spair je to ravnanje označil
kot metodično propagando, ki i-
ma namen pokazati, da se zniža

voznina za farmarje, ako se zniža
mezda železničarjev. Naglasil je,
ako bi se mezda podvojila, tedaj
bi se transportni troški za vsako
tono tovora povečali za manj kot
en cent. Ako je transportirano
blago vredno sto dolarjev, tedaj
bi se vrednost blaga povečala na
\$100.88, ako bi se mezda podvo-
jila.

V letu 1914 je bila cena vsega
transportiranega blaga za tono
\$56. Mezde so bile povišane, a v
resnici te mezde niso blaga po-
dražile pri toni za več ko osem-
deset centov. Kako je pa s povi-
šanje voznine? Voznina se je po-
višala od \$36 na \$119 v letu 1919.
To pa ni povzročilo zvišanje mez-
de, ampak storili so to drugi fak-
torji.

Spair pravi, da je vredno, da
ljudstvo izve, ako bi železničarji
delali zastoj, lastniki železnice bi
pa vseno računali tako visoko
voznino, kot bi jo ljudje plačevali
brez godrnjanja.

PREGANJANJE TUJCEM. SKIN DELAVCEV.

New York, N. Y. (Federated
Press). — Kako ponekod prega-
najo tujcem delavce pripove-
dujejo zgodbe delavca Carlo Co-
stella, doma v italijanski Švici,
ki se zdaj nahaja na Ellis Islandu,
ko je prebil že osem mesecev
v neki tekavski smrdljivi jeli.

Najprej so ga obtožili, da je
član organizacije I. W. W. Ko
mu tega niso mogli dokazati, so
rekli, da je prišel na nepostaven
način v Združene države.

Odvetnica Rose Weiss je vložila
zanj pritožbo na zvezno sodišče.
Costello izjavlja, da je postal pred
deset leti naturalizirani ameriški
državljan in da so mu agencije
justičnega departmanta vzeli dr-
zavljanjski papir.

Anglija ne opusti bojnih plinov.

Washington, D. C. — Iz urad-
nih krogov se je izvedelo, da bo
angleška vlada nadaljevala eks-
perimente s strupenimi plini za
vojskovanje ne glede na pogodbo
za odpravo takih plinov, ki je
bila sprejeta na washingtonski
konferenci.

V Ameriko je prišla angleška
vojska misija, ki bo študirala a-
meriške metode v izdelovanju to-
zadnjih kemikalij.

NOVI KOMPLOTI PROTI RUSIJI SO V TEKU.

TROCKIJ SE DANES NE RAZU-
ME AMERIŠKE POMOŽNE
AKCIJE.

On svari delavce in kmete, da mo-
ra biti rdeča armada priprav-
ljena.

Moskva, Sovjetska Rusija, 13.
march. — Vojni komisar Leon
Trockij je danes govoril na izred-
ni seji moskovskega sovjeta o ge-
novski konferenci in novih proti-
revolucionarnih in intervenčnih
intrigah proti Rusiji.

Te dni je preteklo pet let, odkar
so Rusi zmagovalno strmoglavili
carja in njegov tiranski režim.
Pet let že hodi ruski narod trnje-
vo revolucionarno pot, toda ne-
varnost, da Rusija izgubi sadove
poborjene svobode, še ni minila.
Trockij je dejal, da se ameriški,
francoski in britanski kapitalisti
skrivajo za zastorjem novih proti-
revolucionarnih intrig. Medna-
rodni kapitalizem si bi rad prilas-
til olje na Kavkazu in v ta na-
men vsa reakcija podpira velike-
ga kneza Nikolaja.

Rusija želi mir — je rekel Tro-
ckij — ampak mir v svobodi, ne v
stari sužnosti. Zato je potrebno,
da je rdeča armada pripravljena
na vse slučajnosti, ki morda pri-
dejo letošnjo spomlad.

Govornik je pohvalil humani-
tarne delo Ameriške pomožne or-
gane, ki nasilje desetkrat več
Rusov, trpečih na lakoti kakor
vse evropske pomožne organizaci-
je skupaj, ali on se danes ne
razume ameriške pomožne akcije.

„Zakaj poveljujemo delo drja.
Nansena, dočim le izkazujejo
hvalačnost Ameriški pomožni or-
gani?“ je vprašal Trockij. „Zato,
ker ne vemo, kaj Amerika hoče.
Glavni voditelji Ameriške pomož-
ne uprave no nasprotiški naše
sovjetske vlade. Tisti dan, ko
Amerika odprto pove, da ne bo
več podpirala kolčakizma, bo dan
velikega veselja in praznika za
Rusijo — in takrat bo šele znan
pravi pomen ameriške pomožne
akcije.“

Trockij je nadaljeval, da je
Amerika zalagala v živili tudi pri-
staje generala Vrangela. Primerjal
je genovsko konferenco z na-
meravano konferenco na Prinkipnu
leta 1919, katere se ni nikdar
vršila, pač pa je namesto konfe-
rence s predstavniki Sovjetske
Rusije sledila Kolčakova in Deni-
kinova ofenziva. To se lahko po-
novi. Poljska in Finska se pogaja-
jata glede alijance. Poljaki, Finci
in Rumuni so bili posvarjeni v
noti vnanjega komisarja Čičerina —
ki je bila objavljena včeraj —
da protisovjetska mobilizacija na
njihovih tleh mora prenehati.

„Od Belega morja do Bakuja
nam preti nova intervencija,“ je
rekel vojni komisar, „toda Baka-
reš, Helsingfors, Varšava, Riga
in Reval niso odgovorni za nove
intrige. Odgovornost je v Londonu,
Parizu in New Yorku.“

Trockijev govor, ki je bil v
opernem gledališču, so poslušali
mnogi inozemski diplomati, žur-
nalisti in voditelji Ameriške po-
možne uprave, med katerimi je bil
tudi bivši governor Goodrich iz
Indiane.

ČE JE ČLOVEK SKOPUH . . .

New York, N. Y. — Če človek
s ponarejanjem ukrade sto tisoč
dolarjev, je ujet, opoznan krivim
in pričakuje veliko jetniško ka-
zen, se mogoče zgodi, da ne bo
poslan v ječo, ako je skopuh in je
denar hranil na bankah, ampak
poslan bo v pobiljevalnico.

Arthur Olsen, star 26 let, je bil
zaposlen pri Metropolitan Life
Insurance kompaniji. Ponaredil
je imena uradnikov na čekih do
sto tisoč dolarjev. Ujeli so ga in
poslali v ječo, ako je skopuh in je
denar hranil na bankah, ampak
poslan bo v pobiljevalnico.

Arthur Olsen, star 26 let, je bil
zaposlen pri Metropolitan Life
Insurance kompaniji. Ponaredil
je imena uradnikov na čekih do
sto tisoč dolarjev. Ujeli so ga in
poslali v ječo, ako je skopuh in je
denar hranil na bankah, ampak
poslan bo v pobiljevalnico.

POTRESNI SUNKI V KALI-
FORNII.

Poerterville, Cal. — V tukaj-
nji pokrajini so bili ob polnoči
izjutra občutiti potresni sunki.

NOVI, MOČNI ŽARKI ODKRITI.

Elektrotehnik je odkril žarke, ki
uničijo bolševine in največje
bojne ladije — morda.

San Francisco, Cal. — Edgar L.
Hollingshead, znanstvenik in elek-
trotehnik v Pasadena, je poročal
te dni, da je odkril doalej neznane
radioaktivne žarke, ki imajo
zdravilno moč in takšno silo, da
bo mogoče s njimi uničiti največ-
je bojne ladije ali cela mesta.

Hollingshead napoveduje radi-
kalno izpremembo v bodočem voj-
skovanju in v zdravilstvu valed
odkritja njegovih žarkov. Njego-
ve zanimive trditve so:

Žarki lahko povečajo ali po-
manjšajo težo kovin.

Z največjo lahkoto proderejo
skozí enajst palev debelo jekle-
no ploščo.

Napravijo kamen prozoren ka-
kor vodo.

Razkrajajo najtežje anov, ki se
izgubijo v zraku.

Najvažnejša lastnost teh žarkov
je, da niso kakor radij, ki izseva
v eno brzino na vse strani, mdr-
več se lahko kontrolirajo s ostrim
na brzino in smer.

Hollingshead pravi dalje, da
njegovi žarki vodijo v slednja
presenetljiva znanstvena odkri-
ja:

Energijska nima v sebi nobene
teže.

Zakon sprejemanja ima tretji in
glavni faktor; solnčni vpliv.

Težnost je močnejša podnava
kakor ponči valed solnčnega vpli-
va. Iz tega vzroka gredo ure hi-
trejše ponči kakor podnava.

PERDREN BOPAR.

Detroit, Mich. — Norman han-
dit je s pištolo v roki ako-
čil na avtomobil, v katerem sta
se peljala J. P. George in G. M.
Gilbert, zadnji blagajnik John
Finn and Son Construction kom-
panije. Prišli so v je, da sta zapu-
stila avtomobil v nitem pustila
\$4.500, ki so imeli služili za izpla-
čilo delavke meče. Handit je na
to pogljal avtomobil in ubadel v
plenom.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE.

Chicago, Ill. — Pred par meseci
stanovljeni tamburški zbor „Čarjiv“
bo pridobil dne 8. aprila plesno zabavo
v prostorih SNPJ na 2857 So. Law-
dale ave., na katero vabi vsa rojaka iz
Chicago, da se udeležijo v kolikor mo-
gosto velikemu stavlju.

„Čarjiv“, tamburški zbor, ki ga
vodi Ignacij, komisar, se ni kaj pri-
da znan med rojaki, zato ga je treba
malo opozoriti, da bodo rojaki po Chi-
cago vodili tudi na nas, ki smo, daširav-
mo v vseh pravih glasni, da po prvi-
vi zaslužno to ime.

Kakor rečeno, se je oboroženo
telo pred par meseci in 15. oktobra
in oktobra pod vodstvom rojaka Pavli-
ca, ki pridno vzdržuje mladostni ka-
vajo, radi časa se je posvetil, da bo
zbor na veselici laško zagrabil nekaj
lajših komadov. Veselja je videni me-
le tamburške tako vzelo za gošče in
lahko se nadejamo, da se bo po krat-
kem udeležu mali zbor, da lahko izpre-
menil v močan in dober tamburški
zbor.

Poletek je nedvomno vsek lahak in
tako je tudi pri našem zboru. Treba
je instrumentov, stoji, stoji in ranih
potrebčin. Mali tamburški zbor se
gledati stoji občutiti prireditelji zabavo,
razvajajo na občili pusti, da se tako
oporečno in jim bo lahko nabrali si
potrebna godla. Pa bo li drugod? Za-
može se skleniti prireditelji zabavo,
Bosanski bi se radi v drugem delu in
deličnost, katere rojaki pripeljejo s se-
boj ter jih vplivajo v tamburški
zbor. Godba je vsek vlogovalec
podmet, ki lahko trdimo, najhujše
vpliva na dobro vlogo otrok. V god-
bi dobi mladih veselje do plesa in
zabavo, da opusti igre na ulicah, ki po-
gosto tako slabo vplivajo na njeno
vlogo. Posetite torej vsi zabavo na-
ših „Čarjiv“ in navdušite jih s tem,
da bodo to veliko raje prišli na god-
bo, da vas bodo v bližnji bodočnosti
lahko zabavali s koncerti. Kako mu-
go se da s prireditelji godbe, so lahko
lahko pripeljali se v zabavi, to bodo
mladi tamburški se po tako kratki dobi
udeležu zabavi par otrok.

Vstopnice in razpisne je po štirje
in šestdeset, od 15. leta pa po štiri
pristopnice. Zabavo bo podelila ob-
stojni zbor. Dobiti se bo tudi pri-
griz in druge potrebne. Naj torej na-
samo udeležu zabavo rojakev, posebno
pa ne pozabiti pripeljati s seboj mladi-
ne. Na evidenzi vsem kličemo —
„Čarjiv“.

Chicago, Ill. — Društvo slovenski
dom 24. 36 SNPJ bo pridobile v zabavo
dne 25. marca ob nedelji pri zvezni po-
sto v prostorih na 1800 Halsted ulici, kat-
ere želi dobijati je znanstvena v korist
društva blaginje.

Ujude vabimo vsa rojaka in roj-
kino, da se prireditelji udeležijo te
prireditve. Vstopni odbor je zagoto-
vil, da bo vsakemu udeležencu na ve-
selici s vsem potrebnim, zato smo po-
stanje. — John Džurjak, tajnik.

Granite City, Ill. — Pozivljamo
člane društva 230 SNPJ, da brez
kajne vsi pridejo na prihodnjo se-
jo dne 2. aprila, ki se bo vršila v
Bratčevih dvorani na 1491 Madison
Ave. Na seji bomo med drugimi
važnimi zadevami tudi izvolili
džurja za zabavo, ki se ima vršiti
dne 16. aprila. — J. Briski, tajnik.

Milwaukee, Wya. — Društvo
Sloga št. 16, SNPJ bo pridobile
dne 19. marca v prostorih sobrata
Augusta Zajca na 500 National
ave. keglanje za nagrado. Pričetek
bo ob 1. uri popoldne, keglanje za
nagrado pa po 8 uri zvečer. —
Fr. Perko.

RAZNA NAZVANILA.

Christopher, Ill. — Članom društva
Gorski kotar št. 230 javimo, da je bi-
lo na redni seji zaključeno dne 8. mar-
ca, da bomo vsi člani društva pripe-
trajali po 30c (trideset) mesečnega asse-
smenta v mesecu april, maj in junij.
Ta assement je odrejen za sklad ured-
nih podpor. — John Matosich, tajnik.

Kayler, Pa. — Opozoriti člane dru-
štva Škrlj na prihodnost št. 244, ki se
v naslednji in laven naslednji, da mi
redno posiljuje mesečno prispevke, saj
vsakdo lahko ve, da jaz ne morem za-
lagati. Vem, da je tako plačevati v
takem času assement, toda ravno tako
trdijo kot za druge, je name, ki že ne
delam skoli deset mesecev. Upostvajo-
te to naznanilo in plačujte redno asse-
ment, da ne bo kateri po nepotrebnem
prišel. — John Delavich, tajnik.

Channahon, O. — Na zadnji seji dru-
štva Slava št. 173 dne 5. 1. m. je bilo
sklenjeno, da more vsak član ali čla-
nica plačati na mesec po 15c v društvo
za blaginjo. Posiljuje se naklade pri-
des v mesecu aprilom. Novi tajnik
naslov je: Joseph Blomik, 3744 E. 77
St. 1. nadstropje.

Kip, Minn. — Naznanjem čla-
nom društva Prvi majnik št. 282,
da ne bom več mogel pobirati
mesečnih prispevkov na domu češ
da redno pošiljam andrkov in to ob
pobirajo, torkli, uređah in čer-
stih. Assesment lahko priselice
ob postih, sobotah in nedeljah, kan-
dane imate priliko ali na vsaki dan
od kake do osme ure zvečer. Ta-
čas me dobite večinsoma doma. U-
pam, da bo to trajalo samo ta me-
se v april, potem pa boste sopol
lahko nosili assesment kakor do se-
daj.

Četel bi, da bi se člani kolikor
mogoče v velikem številu udeleli
prihodnje seje, ki se bo vršila
dne 2. aprila ob četrti uri popo-
ldne. Rešili imamo nekaj važnega.
Upam, da ste vsi člani dobili nova
pravila, zato jih preberite predno
bi šla na sejo. Najbolje člani se
preveč boljše mesečnih seji, da če
bodo predčili pravila, bodo vide-- , da je to njihova dolžnost. Mi-
slim, da tudi ni tako posebno te-
ško odigrati se v mesecu za eno
uro. Kot tajnik društva priporo-
čam članom „Prvega majnika“, da
to upoštevajo, prihajajo na sejo in
tako pomagajo pri skupnem delo-
vanju za društvo in jedoto. —
Louis Perutek.

SEJE IN SHODI.

Channahon, Pa. — Naznanje čla-
nom društva Škrlj št. 247, da se
prihodnja seja vrši dne 19. marca, ka-
koro naj se vsi v polnem številu ude-
ležijo. Pričetek bo ob 3 uri popoldne
v hvalnihi prostorih. Na seji imamo re-
ševati vsi važni zadevi, zato pridite
brez izjeme. Kdor ima za predlagati
novih člane v članski ali mlad-
ski oddelki, naj pride te pred sejo,
ker moram vam je, kako sem oddalja.
Na evidenzi, val dne 18. marca. —
Tajnik.

Cicero, Ill. — Rojakom je go-
tovo znano, da se je ustanovilo
v Cicero, Ill. novo društvo SNPJ
št. 449.

Prihodnja seja tega društva bo
v nedeljo dne 10. 1. m. kjer imo-
mo rešiti vsi važni zadevi.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno,
da bomo debatirali o imenu dru-
štva in razvilo, zato posilvjam
člane in članice, da pridijo v čim
večjem številu, ako je mogoče vsi.
Vse ta živca rojake, člane raz-
nih društev SNPJ, ali ki se niso
pri nobenem podpornem društvu,
posilvjam, da pristopijo k našemu
društvu, kjer bomo delovali
skladno s karist naše namene,
razvoj društva in jedoto ter naše
lastne koristi. Naka slovenska so-
sečina vidno napačno, zato se la-
koma nadejamo najboljšega uspeha.
O društvi št. 449 SNPJ lahko u-
pam, da bo vsakdo vedno bil in
bo ankrat postalo eno močnejših
pri SNPJ. Vse to pa je v glavnem
odvisno od nas samih, če bomo
delovali ali ne. Predvsem je treba,
da redno hodimo k sejem društvu.
Naj torej nikdo ne izostane dne
12. februarja ob drugi uri. Seja se
bo vršila v Masarikovi šoli 57 Ct.
in 23 Place, Cicero, Ill. — John
Koren, tajnik.

Chisholm, Minn. — Pozivljamo
člane društva Kari Liehkecht št.
119 SNPJ, da se polnoštevilno u-
deležijo prihodnje redne seje dne
15. marca popoldne, ki se bo vr-
šila v navadnem prostoru. Razmo-
trivati bomo o sejo važnih rešev
in gre se za karist na vseb. Kdor
se brez letnega vzroka te seje ne
bo udeležil, bo kaznovan po pra-
vilih. Od seje so opozorjeni samo
bolniki in zaposleni člani. Pridite
torej val, da ne bo med nami ka-
kega neoprasuma. — Fr. Klun, taj-
nik.

La Salle, Ill. — Na redni mese-
ni seji društva Triglav št. 2 je bilo
sklenjeno, da se prihodnji torkaj
zapravljamo slednje naznanilo v ob-
stojni listilki:

Člane in članice društva Triglav
se opozarja, da se mora vsak član
udeležiti vsake tretje mesečne seje,
ker drugače se bo razvalno s njim
po pravilih. Posebno pa se opom-
niše bolniki čistovalce, kar se
bolniška podpora ne more nekada-
li, ako nima društvo njihovih poro-
čil. Nadejamo se, da se bo članstvo
v polnem številu udeležilo prihod-
nje seje, kjer bomo imeli kongres
o sejo važni zadevi. — Fred Hal-
gaj, tajnik.

Granite City, Ill. — Pozivljamo
člane društva št. 230 SNPJ, da brez
kajne vsi pridejo na prihodnjo se-
jo dne 2. aprila, ki se bo vršila v
Bratčevih dvorani na 1491 Madison
Ave. Na seji bomo med drugimi
važnimi zadevami tudi izvolili
džurja za zabavo, ki se ima vršiti
dne 16. aprila. — J. Briski, tajnik.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jednota

Inštop, 17. junija 1907
v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2857-39 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINO

Izvrševalni odbor:
UPRAVNI ODESK:
Predsednik Vincent Calahar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D.
Box 22, Jankstown, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddel-
ka Mike Novak, gl. blagajnik John Vegrich, urednik glasila Jaka Zavertu
upravitelj glasila Filip Godina.

FOROTNI ODESK:
John Underwood, predstojnik, 416 W. Hay St., Springfield, Ill., Mari
Zelenkova, Box 278, Barabaton, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn.
John Terrell, Box 161, Lawrence, Pa., John Gerich, 414 W. Hay St., Sprin-
field, Ill.

BOLNIŠKI ODESK:
OSREDNJE OKROJE: Mike Novak, predstojnik, 2857-39 S. Lawdale Ave.
Chicago, Ill.
VZVODNO OKROJE: Jacob Ambrosij, Box 288, Moon Run, Pa.
John Grotelj, 885 E. 137th St., Cleveland, O.
ZAPADNO OKROJE: Anton Sular, Box 104, Green, Kans., za jugozapad
Mike Novak, Box 168, Ruhl, Minn., za severozapad
Mike Zagel, 5453 S. Winchester St., Murray, Uta

Nadzorni odbor:
Frank Kohn, predstojnik, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Fran-
Samar, 3200 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 2805 St. Clair St.
Cleveland, Ohio.

Zdravstveni odbor:
Predstojnik: Frank Alot, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Oves, 3629 W. 25th St., Chicago, Ill.
Joe Shuk, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio.
VEROVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6208 St. Clair Ave., Cleveland, O.
POSREDOVATEL: Korespondenca s gl. odborilki, ki delajo v glavnem uradi-
su vrši tajnik.

VSA PISMA, ki so poslana na gl. odb. predstojnika so poslani
Predstojniku S. N. F. J., 2857-39 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE BOLNIŠKE POMOŽNE SE NABAVIJO: Bolniška ta-
nista S. N. F. J., 2857-39 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki so tikajo gl. izvrševalnega
odboru in jedote voljo se nasloviti: Tajništvo S. N. F. J., 2857-39 So. Law-
dale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na
naslov: Blagajništvo S. N. F. J., 2857-39 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
Vse pošiljke glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo
Frank Kohn, predstojnik nadzornega odbora, 2124 So. Crawford Ave.,
Chicago, Ill.
Vsi prigovori na gl. posredni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Under-
wood, 416 W. Hay St., Springfield, Ill.
Vsi dopisi in drugi spisi, pisanja, spisi, naročila in spisi vsi, ki
je v zvezi s glasilom (jedoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2857-39
So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ

valit gerk ob času ko gremo v postelj
pomaga naravi

PREGNATI PREMLAD
Vse obvaruje pred influenco.
Ojača vašo jetra.
In odleti vaše čreva.

Bolgarski krvni čaj je zasnovan iz 12
stih solila. Vem da mnogi radejo pri v-
rsto čaja in vsa opa, da se obvarujete
pred influenco.

SE PRODAJA V VSEM LKARNAM
ali na pošti 1 voljo dostaviti vsaki na
\$1.25, ali 2 na \$2.50, ali 3 na \$3.75. Na-
dler: S. E. Van Antwerp, President, Ameri-
can Foreign Company, 5 Marvel Building,
Philadelphia, Pa. (Adv.)

DOVOLJ ZAHVAL

je na razpolago, da je angličsko-
vanski besednjak potreben pri učenju
angleščine. Posebno dobrodolet ta-
kim, ki se nauje nekaj angleško. Če-
na mu je 5 dolarjev. Naročite ga na
naslov:

DR. F. J. KERN,
6208 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

DR. J. V. GRAHEK

ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 jutraj
do 2:30 popoldne.

548 E. Ohio Street.
Telefon Cedar 2388

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.
Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
2057-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.
Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglepanju n. pr. (March 31-22) poleg vsega imena na naslovu
nameniti da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravo-
časno, da se vam ne ustavi list.

ALI BO STAVKA ALI IZPOR RUDARJEV.

Kdor pazno zasleduje zdaj vse dogodke, ki se vrše na premogovem polju, poleg pa še pazneje čita, kaj govorijo nekateri predstavniki privatnih bizniških interesov, posebno pa premogovniških podjetnikov, je prišel do jasnega zaključka, če rudarji na premogovem polju prenehajo delati prvega aprila, da to ne bo stavka, ampak bo navaden izpor, na katerega so se premogovniški podjetniki dogovorili.

Velebizniško časopisje poroča in poroča le o stavki, prav previdno se pa ogiblje besede izpor. In to se v časopisju dela vedoma.

Premogovniški podjetniki se zdaj poslužujejo ravno iste taktike kot v letu 1919. V nji postoji le majhna razlika. V letu 1919 so sicer poslali svoje zastopnike na skupno konferenco, ki so takoj v začetku izjavili, da so zahteve rudarjev nesprejemljive, javnosti so pa naznanili, da je konferenca zaradi pretiranih zahtev rudarjev ponesrečena. Sedaj pa ne pridejo še pa skupno konferenco, ampak kar naprej kriče, da so zahteve rudarjev pretirane in zaradi tega ne morejo priti na konferenco, ker bo ponesrečila.

S tako taktiko mislijo podjetniki učinkovati na javnost, da so rudarji zastavkali in da niso bili izpti.

Podjetniki prav previdno molče o svojih sestankih in kaj so na njih ukrepali. Prav nobene besede ni o njihovi javnosti, da so se dogovorili, da nameravajo rudarje zaradi tega izpreiti, da poizkusijo uvesti odprto delavnico. O takih sklepih se ne čita nobena beseda v velebizniškem časopisju, dasiravno je jasno kot beli dan, da se premogovniški podjetniki dogovarjajo med seboj o taktiki napram rudarjem, ker če bi to ne bila resnica, bi taktika podjetnikov ne bila povsod enaka.

Ako bi podjetniki imeli poštene namene in če bi bili produktivni stroški res tako veliki, kot kriče v velebizniškem časopisju, tedaj bi podjetniki sami povabili vlado, da se prepriča o produktivnih stroških. Podjetniki pa hočejo, da vlada preračuna njih produktivne stroške.

Ko je bivši finančni tajnik McAdoo povedal ob neki priliki, da so premogovniški podjetniki napravili do dva sto odstotkov čistega profita in da povprečni profit znaša do tri sto odstotkov in da je nekaj navadnega 100-odstotni profit, so premogovniški podjetniki z uredniki velebizniškega časopisja padli po njem. In McAdoo je vedel, kaj je govoril, saj je imel pred sabo davčna izkazila, iz katerih se je lahko prepričal, kakšne profite so pobasali premogovniški podjetniki, med tem ko so kričali, da so pošteno kot cerkvena miš.

Znano je, ako rudarji delajo dan za dnem, tedaj zaslužijo toliko, da se pošteno prežive. Prav nobene potrate ni pri njih, pa tudi udajati se ne morejo nobenim izrednim nadobnostim. Ali ravno tako je znano, da rudarji ne delajo skozi vse leto, ampak delajo komaj po sto osemdeset dni v letu. In če rudarji zahtevajo tako visoko mezdo, da lahko sebe in svoje družine prežive pošteno, tedaj ne zahtevajo ničesar pretiranega, temveč njih zahteve so pravične in poštene. Ako taki delavci prenehajo delati, ker jim ne prizna visoka mezda, da lahko prežive pošteno sebe in svoje družine, tedaj se ne more govoriti, da so ti delavci zastavkali, ampak prav lahko se reče, da so bili izpti od podjetnikov, da razbijejo njih organizacijo in tako sebi pomnože dobiček, ako se jim posreči njih namen.

Ako prvega aprila prenehajo rudarji delati, niso tega krivili rudarji, ampak krivda zadene podjetnike.

Predno podjetniki še nadalje vračajo krivdo na rudarje, je pametneje, da pokažejo svoje knjige vladi, da jih vlada pregleda po strokovnjakih in se tako doženejo produktivni stroški. Dokler podjetniki samo tarnajo, da so produktivni stroški previsoki in da zaradi tega ne morejo pristati na mezdne zahteve rudarjev, je to prazno besedičenje, ki ima namen javnosti nasuti peska v oči.

Znano je, da je zvezna obrtna komisija poizkusila preračunati stroške za produkcijo premoga. In kaj se je zgodilo? Premogovniški podjetniki so se zatekli na sodišče in prosili za sodnijsko prepoved. Ako so premogovniški podjetniki imeli čisto vest, bi tega nikdar ne storili.

Zaradi tega ne govorimo o stavki, ampak recimo, da premogovniški podjetniki nameravajo izpreiti rudarje, ker se nočejo podvreči njih avtokratični volji.

PETNAJSTLETNICA POLJSKEGA SOCIALISTIČNEGA DNEVNKA.

Nasprotniki delavstva imajo močno orožje, s katerim udrihajo po delavstvu in mu zastavljajo pot k napredku in v svobodo in do enakopravnosti. To orožje je kapitalistično časopisje. Dan za dnem, mesec za mesecem, leto za letom prinajajo veliki dnevniki popačene in zastrupljene vesti, ki imajo namen propagirati neslogo med delavci in prikazovati delavske zahteve v napačni luči. Gospodarji se zavajajo, kako velike vrednosti je zanje časopisje. Zato podpirajo kapitalistično časopisje. Od časa do časa nagradijo to časopisje z oglasi, ki so plačani po pretirani ceni, in poizkušajo jim še na druge načine. Kljub se izbija s klinom. Ako je časopisje kot orožje velike vrednosti za kapitaliste, ima logično ravno tako veliko vrednost za delavstvo.

Delavci so to resnice spoznali in pričeli so ustanovljati svoje časnike, da jih pravilno informirajo o dogodkih, jih izobražujejo in jim pomagajo ohraniti pogum in moralo v gigantskem boju, ki se bije s svojimi nasprotniki za osvoboditev iz mezdne sužnosti.

Poljski delavci v Chicagu so spoznali to resnico. Ustanovili so svoj dnevnik in mu dali ime "Dziennik Ludowy" (Ljudski Dnevnik). Dne 16. marca 1922 bo petnajst let, da so poljski delavci podvzeli to težko nalogo in da je prva številka tega dnevnika izšla.

Vse delavsko časopisje častila poljskemu delavstvu, da je skozi petnajst let ohranilo to orožje v interesu delavstva, ki širi razredno zavednost med poljskim delavstvom.

List je ustanovila in organizirala majhna skupina poljskih socialistov v Chicagu. Ustanovljen je bil na zadržani podlagi in ni bil imel pravice imeti več kot pet delnic. Istega dne, ko se je list porodil, so imeli pogum in jih ustanovitelji le \$130 na rok. Majhna je bila vsota za pričetek, ahi toliko večja je bila navdušenost med poljskimi delavci. Iz malega je prišel prvi dnevnik in danes ima dnevnik svojo lastno tiskarno na Stey, 959 Milwaukee Ave., Chicago, ki je vredna šestdeset tisoč dolarjev. Poljski delavci pa niso ostali le pri dnevniku. Poleg tiskajo tudi knjige, ki jih sami zalagajo in lahko se reče, da se je razvila prav živahna trgovina s knjigami. Knjige so biseri literature in imajo znanstveno, podučno in priporočljivo vsebino.

Veliko delo je ta dnevnik tudi izvršil za samostojnost Poljske. Kakor je učil in spodbujal dnevnik delavce, da naj ne odnehajo napram kapitalizmu v svojih zahtevah, ravno tako je bodril delavce, da naj se uprejo nemškemu, ruskemu in avstrijskemu imperijalizmu. Vladaarji teh treh imperijalističnih dežel so pred sto petdeset leti podjarmili Poljsko in jo razdelili med seboj.

Največje vrednosti je pa delstvo, da je poljski dnevnik dosledno učil poljske delavce razredne zavednosti in razrednega boja. Poljski dnevnik je "veliko pripomogel, da so se poljski delavci organizirali strokovno in politično. Spodbujal in bodril jih je ob časnih stavkih in izporov. Lahko se reče, da je na tisoče delavcev ustopil v strokovno organizacijo, ker je "Dziennik Ludowy" vrnil svojo dolžnost.

Ustanovitelji in sodruzniki poljskega dnevnika so dokazali, s svojim delom, da gre vse, ako je na strani delavcev trdna volja, da se izvede načrt, ki je zasnovan. Graditi in sicer kamen na kamen mora biti geslo delavcev, ne pa razdirati to, za kar so s velikim trudom sami postavili podlago. Če delavstvo delati gradi, je v vsakem dnem bližje svojemu cilju. Nobenega koraka ni nazaj, pa naj se kapitalisti še tako silo zaletavajo v njegove vrste. Delavstvo, ki gradi ne pozna besede "nazaj", ampak pri njem je veljavna le beseda "naprej". Stopnjena pojačava svoje postojanosti, množi svoje vrste in v čimdalje širše kroge zanaša misel o novem in boljšem gospodarstvu za človeško družbo.

"Dziennik Ludowy" in njego-

vi ustanovitelji in sodruzniki so pomagali graditi in tudi gradili so sami. Iz majhnega podjetja, ki je bilo ustanovljeno z vsoto denarja, ki ni akoraj vredna, da se omeni, so zgradili nepremagljivo delavsko postojanko: dnevnik, tiskarno in knjižotnico. In ker je delavsko gibanje mednarodno in tudi zahteve delavstva so mednarodne, so počasi tudi mednarodno delavsko armado, delali so za delavstvo vsega sveta. Delali niso le za osvoboditev poljskega delavstva, ampak delo so vršili za osvoboditev vsega delavstva na svetu.

In zaradi tega je dolžnost delavskega časopisja, da ob petnajstletnici tega dela, za delavstvo neprecenljive vrednosti, pove odprto, kako ceni to delo, ki je bilo izvršeno v korist vsega delavstva.

STROJNICE ZA STAVKARJE.

Konja se odprte delavnice je prišla teror v kentakiško mesto Newport.

Newport, Ky. — "Mogoče uganemo, podali se ne bomo." To je geslo dva tisoč pogumnih organiziranih stavkarjev pri Andrew Steel kompaniji in pri Newport Refining Mill kompaniji v tem mestu, ki so na stavki že od julija minolega leta.

Od decembra sem se vlada Newport s miličarsko pehoto, konjenico in zborom za oklopne vozove. Od tega časa sem so bili demovi delavcev preluknjani od krogele, življenje žen in otrok je bilo v veliki nevarnosti. Zaradi velikega vpliva, ki ga imajo tovarnarji, je bil uveden velik teror.

Humatije v Newportu so pričele lani poleti, ko so tovarnarji odmah odločno priznale treh lokalnih organizacij nezkušenih delavcev, ki tvorijo del organizacije Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers in ki so bili vsi do zadnjega organizirani. Ti delavci so vprašali za 12-odstotno povznanje mezde.

Mezdno vprašanje je manj važno in podrejeno vprašanje. To vprašanje bi se bilo prav lahko rešilo brez stavke, ako bi obe kompaniji na vetralji pri tem, da se uvede "odprta delavnica". Seveda sta kompaniji prišli s kompromisnim predlogom. Rekli sta, da priznata organizacijo, ako se organizacija ustanovi po kompanijskem načrtu. Delavci so to ponudbo odločno odklonili, ker kompanijska unija ima zanje toliko vrednosti kot suč seg prejšnjega leta.

Ko je bila stavka odrejena, sta kompaniji imeli že pripravljene oborožene kompanijske hlapec, da provedejo izgrede. Importirani so bili stavkokoži najslabšega značaja, ki bi izdali svojo lastno mater, ako bi s takim izdajstvom prišli do denarja. Ti stavkokoži so imeli nalogo, da so kurili peči, hodili v podjetju semintje, da tako napravijo na stavkokože vpliv, da so v tovarnah pričeli delati s polno paro. Ta zvišava se ni obnesla, akoravno je bila premišljena izvršena.

Končno se je tovarnatjem posrečilo s svojim pritiskom dobiti miličarske čete, da s miličarsko močjo zlomijo stavko.

Prepovedano je bilo takoj razpostavljanje stavkovnih straž in tovarnarji so pričakovali, ako se to zgodi, da bodo krajkušoči delavci kar drli v tovarne. Zopet so se zmotili. In prišla je zopet nadaljnja prepoved, ki je prepovedala obdrževanje shodov. Zopet ni bilo uspeha, ampak ta odredba je napravila toliko sitnosti stavkokožim delavcem, da se morajo vedno sebiti s svojim glavnim stavkovnim stanom, da jih ne zasaci milica, kadar zborujejo.

Glavni stan milice je v kompanijski pisarni. Okoli štiri sto petdeset miličarjev je nastanjenih v tovarni. Patrolje na konju in peš hodijo okoli tovarna, kakor da je nevaren sovražnik udri v deželo. Napravljena so začasna gnezda za strojnice iz železnih plošč in železnih pragov. Poleg pa stoji še oklepni vozovi. Tako so zastražene ceste, ki vodijo v tovarne.

Aretiral so tudi še policijskega načelnika Frank Brogela, župana Hermanna in okrajnega sodnika William Buttensa, ker simpatizirajo s stavkarji. Aretacije je seveda izvršila milica.

Tako se ravna tam, kjer imajo jakarški kralji izredno veliko moč.

KEMIČARJI SO POSTAVILI ATOMIČNO TEORijo V NOVO LUČ.

Spremenitev kovine dosežena.

Zapadna sekcija Društva kemičnih inženirjev je poročala na univerzi Northwestern, da je doseženo spreminjanje kovine.

Kovino tungsten, ki se vporablja kot žica v električnih žarnicah, so spremenili v helij. Pri procesu so uporabili vročino med 50,000 in 60,000 stopinjami. Eksperimente je delal dr. Gerald L. Wondt v družbi C. E. Irona na čikaški univerzi.

Dr. Paul N. Leach pravi v svojem komentarju, da so bili alhehisti v eni točki v pravem in sicer v tej, da se lahko kakovost kovine spremeni. Seveda nima to nič opraviti z govoricami, da se lahko glavne kovine spremenijo v sintetično zlato.

Do leta 1895 je postala teorija, da se elementi ne morejo razkrojiti. Takrat so pronašli da radij, ki spada med takozvanih 90 elementov, razkroji svinec. S tem okrijem se je kemičarjem odprla nova pot za preiskovanja. Da so razcepili tungstenove atome in jih spremenili v helij, so potrebovali hujšo vročino, kot je na soncu, ali najbolj razbeljeni zvezdi, ki je poznana zvezdoznanec. Vročina tekoče razbeljena je jekla znaša okoli dva tisoč stopinj.

Znanstveniki so s pomočjo umetne strela, kot je na pr. dr. Charles P. Steinmetz nedavno proizvedel, napravili najbolj vročo točko v univerzu.

Zvezdoznanci so že zdavnaj vedeli, da so sonce in zvezde sestavljene iz takih elementov kot zemlja. Ali čim bolj je vroča zvezda, toliko manj štejevo kemičnih elementov je v nji. Na pr. zelo belo ali modro svetle zvezde so plinasta telesa, vroča do trideset tisoč stopinj. Največ je v njih vodika in helija. V njih ni težkih kovin kot na pr. železo.

Da se Wendt in Iron prepričata, ako vročina razkrojuje elemente, sta ustvarila tako vročino kot je na najbolj vroči zvezdi. Poskušala sta se ravno tiste metode kot znanj elektrotehnik Steinmetz v Schenectadyju, ki ni slaven le kot elektrotehnik, ampak je poznan tudi kot socialist.

Ta metoda postoji v tem, da se nabije električni kondenzator s 100,000 volti in da se odda ta električna sila po fini kovinski žici žica eksplozivno s glasnim pokom, kot da je udarila strela. V resnici je pa strela v zelo majhni podobi.

Blisk je okoli dve stokrat tako blišč kot direktna solena svetloba. Traja pa celo manj kot sto tisoč del ene sekunde. Razvije se pritisk okoli tisoč funtov na štirjaški palec in trenutna temperatura znaša 50,000 stopinj Fahrenheita. V takih razmerah se razkroje atomi, iz katerih je sestavljena žica. In posledica je, da se kovinski tungsten spremeni v plinasti helij.

Eden prvih zakonov kemije je bil, da so elementi trajni in nespremenljivi.

Književne vesti.

Pristojbenik za takšno, sodno in pošto tarifo. Sestavljen in izdal dr. Ivan Černe v Ljubljani. Samozaložba.

Naslov pove, s čim se bavi knjižica, ki šteje 148 strani brez priloge. Za rojake v Ameriki je knjižica važna zaradi tega, ker navaja sedaj prvokrat objavljene konzularne takse za jugoslovanske izseljence in državljane sploh izven Jugoslavije; dalje pove, kako se napravijo posamezne listine, da so pravovredne, koliko je treba v Jugoslaviji plačati na pristojbinah od pogodbe itd. V splošnem knjiga vsebuje mnogo važnih informacij za vse tiste, ki imajo kakršnekoli opravke z oblastmi v Jugoslaviji. Vsi tedga je priporočano. — Stane s poštnino vred 15 dinarjev, oziroma 20 centov in založnik sprejme ta znesek tudi v poštnih znamkah. Dobi se pri dr. Ivanu Černetu, Ljubljana, Miklošičeva ulica 6, Slovenija, Jugoslavija.

Delavski list je sila, s katero računa val nasprotnik.

METEORITI.

Vprašanje: Zakaj niso socialisti?

Odgovor Kazimirjevega kozliča: Zato, ker ne maram, da bi socialisti s menoj delili moje težke priljubene groše. (Groše sem že razdelil z očetom Kazimirjem, in sicer takole:

Kazimir . . . \$100.00
Jaz 000.00

Ostalo mi je \$000.00)

Socialist torej nočem biti, ker bi mi socialisti vzeli preostanek. (Oče Kazimir so mi rekli: Naj le rdeči vrage zvedo, kako sva mi dva delila! Takoj ponatisnem številke iz "Prosvete", natančno po njihovem vzoru in zaslužen celo stvar tako, da se bo čitala kakor da so socialisti s teboj delili, ne pa jaz, oče Kazimir.)

Amerika pravi, da ne bo pomagala Evropi, dokler si Evropa sama ne pomaga.

Evropa pravi, da si ne more pomagati, dokler ne pride Amerika na pomoč.

Francija ne more plačati dolg, dokler Nemčija ne plača.

Nemčija ne more plačati, ker nima toliko zlata. Zlato je na tujih trgih. Trgi so pa zaprti, ker Francija in Anglija ne marata, da bi Nemčija izpodrinila njuno blago.

Ako Francija ne dobi vojne odškodnine, mora bankrotirati. Ako Nemčija ne dobi izhodišča na tuje trge, mora bankrotirati.

Francija zahteva zlato od Nemčije, ne mara pa, da bi se Nemčija opomogla in dobila zlato.

Amerika zahteva, da si Evropa sama pomaga, postavila pa je carino za evropsko blago, tako da si Evropa ne more pomagati.

Cigan bi prodal konja, in sicer tako, da bi imel konja in denar. Volk bi bil rad sit in obdržal bi celo kozo.

To je slika kapitalizma! — In to zver bi radi ozdravili! Naj pogine!

V Parizu stokajo, da je Karl Habsburčan suh. Francoski — in sveda tudi jugoslovanski — ministri bi mu radi dali apanažo, da mu ne bo treba berati.

Kaj Katine ma prijeti za nobeno pošteno delo, da bi si služil kruha? Čemu vraga apanaž? Nekateri ruski veliki knezi saj šofirajo, čistijo čevlje in godejo v kavarnah; zakaj se ne bi Habsburčan lotil kaj takega, če ne zna drugega?

Karl zdaj drugega ne dela kakor — množi svojo družino. Čita mu knalno porodi osmega. Tri je že pognal v svet odkar so njega pognali s prestola. Ali ni nikogar v Evropi, ki bi mu povedal, da ima zdaj dovolj otrok in se naj loti česa drugega?

V St. Paulu je sedem porotnikov in pet porotnic spalo tri noči v eni sobi, ker se niso mogli hitro zediniti glede pravoreka. Soproti porotnic zdaj hrupno protestirajo. Zakaj protestirajo? Zene hočejo biti enakopravne in zakaj ne bi bile?

Amerika ne mara iti v Genovo. Torej naj gre Genova v Ameriko.

Anglija je zaprla Ghandija v Indiji. Ali se je Anglija kaj naučila iz zapiranja Američanov, potem Ircev in Burov? Nič. Prav je tako!

Eyropaki denar se je izpremenil v kašo. Ameriške industrije so tu di v kaši. Shake hands!

V Parizu so odprli sijajno kopalnico za pse. Ne za navadne etčke, ki se klatijo po ulicah, marveč za vsesgato pašend vsesgatih bogatincev.

To je dobro znamenje. Nekako pred stopeneset leti so se pariške baronice, grofice in kneginje kupale v mleku, ki so ga navozili v mesto kmetski tlačani, medtem ko so njihovi otroci stradali in umirali gladu. Čitajte zgodbe o baronci Pompadour in drugih priležnicah takratnih francoskih kraljev. In kaj je potem sledilo v Franciji?

Očak demokracije Bryan je stopil pred veliko ogledalo, pogledal se od pete do glave, iztegnil roki, izbočil prsa in stisnil mogočne čeljusti.

Nato je vakliknil v sveti jezi: Gorila, vrag te pohrustaj, ti si velik slepar! K. T. B.

saporedoma izločki v griu
kakežjo difteričnih bacilov.
dijo se še vedno bojijo ka-
ne, če so sami prizadeti, vi-
pa radi, da se sosedova hiša
je pri njem nalezljiva
en. In vendar, če bi ne imeli
ga zdravstvenega nadzor-
bi imeli med nami epidemio-
lere, tifusa, kuge in druge
tjive bolezni. Difterija bi se
popolnoma zatreti, če bi mo-
glo vsakega nosilca dif-
teričnih bacilov. Da je karante-
na difterijo potrebna, se
dli iz tega, ker je ta bolezn
v krajih, kjer se karantena
naje.

ak otrok ne oboli za davi-
katerih se sploh bolezni ne
redka je pri dojenčkih,
le z materinim mlekom do-
se gotovo antitoksine. Če
dovzetan za difterijo ali
Schickov poskus
(test). Zadržja leta smo
takozvan Toxin-Antitoxin,
vse vbrizgamo zdravim o-
m, ki so podvrženi difteriji.
ih bolezni ne prime, steno
enji koz. Tak otrok je po-
lun zoper bolezen par let.
om bi priporočal, da se po-
tega cepjenja, če to sve-
olske oblasti. Šolski
sepijo T. A. brezplač-

VALEO PONESREČIL.
O. — Lajtnant Frede-
Niedermeyer je padel
vred. Obložen je na me-
ty.

ZAHVALA
ani se iskreno zahvaljujem
tjateljem, znancom in sorod-
ni so ob smrti moje ljubljene
osiroma matere

Anna Čampa
obilnem številu obiskali ob
odru, nas tolažili in nam
voje solutje ob uri nase
Zahvaljujem se družinam,
arvale krasne vence in cvet-
hajnici v blagi spomin in si-
liti Joseph Stamfel, Rakovec,
Priatelj, Antončič, Park
Co., ter družini "Na-
lovenke" št. 137, S. N. P. J.,
na se zahvalim pa moji se-
niti Novak. Še enkrat vsem
seus hvala. Ti pa, draga
in mati, počivaj mirno do-
na vidimo skupaj v večnosti.
spušču dva brata v starem
mater in tri sestre. Zahu-
liti, Louis Čampa, soprog:
Josephine; hčerke; Edward,
Budolf, sinovi.
and, Ohio, 2. febr. 1922.

KJE JE
Majer omožena Krašovin,
bi rad izvedel njen brat
Majer, št. 16 Trbovlje, Ju-
je. On bo zelo hvaljen če
se sporoči o nji, ako pa ona
učajno čita ta oglas naj
nemudoma prijavi, poročati
zelo važne zadeve. Pred 4
daja v Superior, Wyo. Box
ahko se sporoči tudi na na-
red. Malgaj, 741 — 1st St.
e, Ill.

RAD BI IZVEDEL
zahata moj brat Jožef in
Rožina Peterlin sedaj omo-
(Chimperman). Doma sta iz
Rob pri Velikih Laškah.
bi bil pred več leti nekje v
pivarni in sestra pa neke
reland, Ohio. Rojake ujdun-
nim če kdo ve njih naslo-
ni mi sporoči za kar bom
en ako bodeta pa sama čita-
oglas naj se mi prijavita na
naslov: Frank Peterlin, P. O.
61, Virden, Ill. (Adv.)

ME V CALIFORNIJI
NA PRODAJ
Za pojasnila pišite na:
TON J. TERBOVEC,
2415 — 18th St.,
SAN FRANCISCO, CALIF.

APREDEK.
sveta" piše za blagostanje
u. Ako se strinjaš z njeni-
jami, podpiraj trgovce, ki
jo v Prosveti. — V zalogi
vse blago za vsakdanje po-
ne po zmerni ceni.
ANTON ZBORNIK,
Herniale, Pa.

IZŠLE SO NOVE SKLADBE.
"Vzemi me s seboj," sloven-
ska poljka za piano 30c
"Bleški Valovčki" Samo-
spev s klavirjem 30c
Za pevski zbor partiture po 20c
"Miramaraka" Mazurka za
piano 30c
Album slovenskih glesnih ko-
madov \$1.00
Album slovenskih zbranih
pesmi \$1.00

V zalogi imam vsakovrstne
skladbe bodisi za orchester godbe
po 60c, za pijano ali gosli pa po
30c.
Zbirka pesmaric, velike po
\$1.50, komad, male po 60c komad.
Imam tudi partiture najlepši slo-
venskih narodnih in klasičnih pes-
mi. Pišite po cenik. Priporočam
se za naročila vsem ljubiteljem
glasbe in še posebno učiteljem
godbe in pevovodjem.
Vaš rojak,
Viktor Lisjak,
Music Publishing Company,
5805 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

ZA VELIKONOČ!
Kupite vaše blago tam kjer dobite
polno vrednost za vaš dolar

Posebno dobre "MATROCE"
blazine po nizki ceni za veliko
noč. 45 funtov težke iz čistega
bombarha po \$7.50, 50 funtov tež-
ke iz najfinejšega bombarha po
\$11.50.
Zelo znižane cene na najmoč-
nejših pešah takozvance (Radian
Home.) Znižana cena na vsem po-
hištvu sploh kar potrebujete za
vaš dom. Največja zaloga želez-
nine in raznega pohištva.
Stephen Stonich, Chisholm, Minn.

POZOR ROJAKI!
V LA SALLE, ILL.,
IN OKOLICI.

V slučaju selitve ali ako potre-
bujete premož kakor tudi na
vse druge slučaje potreba voz-
nika, obrnite se na UNISKEGA
voznika, za kar jamčim točno
potrebno, ne pozabite moje
tel številke. Se vam ujduno
priporočam.

JOHN PRINC,
127 — 2nd Street,
La Salle Ill.
Tel. št. 577 R.

NOGAVICE
za otroke,
črne barve,
velikost 6
do 9, naša
cena par
10c

NOGAVICE
moške, pisane za delavnik, in črne,
rujave, ali bele za praznik.
10c par
NOGAVICE
ženske, črne barve, par po
10c

Razpoložljiva poštnino prosto Slo-
venaka trgovina
JOHN GOTLIEB,
1821 W. 22 St., Chicago, Ill.

Začimbe, selišča in najraznovrst-
nejša
DOMAČA ZDRAVILA,
katera priporoča magr. Knapp,
imam vedno v zalogi.
Pišite po brezplačni cenik.
MATH PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Station,
NEW YORK CITY.

FARMA NA PRODAJ.
Proda se 47 akrov zemlje z
vsem poslopjem, hiša, štala, ska-
den za seno, kakeža za žito in
kokošnjak. Na farmi je 1000 vin-
skih trt in veliko sadnega drevja.
Zemlja leži v lepi ravlini, le 8
milj od mesta Grand Haven.
Mieh. Tu raste vse enako starim
krajju. Farma stane samo \$2500.
sedaj je lepa prilika ako kate-
ga veseli kupiti dobro posestvo,
naj se obrne osebno ali pismeno
na lastnika na naslov: Anton Me-
seer, 468 Park St., Milwaukee,
Wis. (Adv. Marc 15)

VABILO NA VESELICO
katero priredi
DRUŠTVO "NARODNI DOM" št. 86, S. N. P. J.
v soboto dne 25. marca 1922
v društveni dvorani vogal Halsted in Willock ulice
V CHICAGO, ILL.
Začetek točno ob 7 uri zvečer. — Vstopnina je 35c.
Igrala bo izvrstna godba in zabava bo dovolj za vse.
Ta veselica se prireja v korist društvene blaginje, vted tega
uljudno vabimo vse rojake in rojakinje, vse bližnja in domača
društva, da se polnoštevno vdeležijo te naše prireditve, ter nam
pomagajo do boljšega uspeha.
Za dober prigrizek in pristno pijačo se jamči. Torej na veselo
svidenje pri veselici vabi
—ODBOR!

Rogalje in vse dru-
stvene potrebline.
Garantiramo dolo in
blago. Izdeluje po
umernih cenah vsi ro-
jak
331 GREEVE ST.,
CONEMAUGH, PA.

ZASTAVE
VICTOR NAVINSEK,
331 GREEVE ST.,
CONEMAUGH, PA.

F. KERZE
6033 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Denar v staro domovino.
Za Jugoslavijo
500 kren \$ 1.90
1000 kren 3.70
10000 kren 35.00
Za Italijo
100 lir \$ 5.75
500 lir 28.00
1000 lir 55.00
Izdelujemo notarsak dola za tukaj in stari kraj. Posojujemo
in vnamemo posojila na prve knižbe (Mortgage). Prodajamo lote
in farme.
MLADIC & VERDERBAR,
1334 West 18th Street CHICAGO, ILL.

POSEBNO MOČNI BAKRENI KOTLI
PO NIŽJI CENI KOT KJERKOLI DRUGJE.
Zadovoljstvo jamčimo ali pa vrnemo denar brez ugovora.
Kotli narejeni iz 16, 18, 20 in 22 onc mrazlo predanega bakra.
Zračno trdno privit vijak kapa, 5 palev široka luknja dovolj
za roko akosi pri umivanju.
2 gal. \$2.50
4 gal. 4.25
6 gal. 6.00
8 gal. 7.50
10 gal. 9.00
12 gal. 11.00
14 gal. 12.00
16 gal. 14.00
18 gal. 15.00
20 gal. 17.00
22 gal. 19.00
24 gal. 21.00
26 gal. 23.00
28 gal. 25.00
30 gal. 27.00
32 gal. 29.00
34 gal. 31.00
36 gal. 33.00
38 gal. 35.00
40 gal. 37.00
42 gal. 39.00
44 gal. 41.00
46 gal. 43.00
48 gal. 45.00
50 gal. 47.00
52 gal. 49.00
54 gal. 51.00
56 gal. 53.00
58 gal. 55.00
60 gal. 57.00
62 gal. 59.00
64 gal. 61.00
66 gal. 63.00
68 gal. 65.00
70 gal. 67.00
72 gal. 69.00
74 gal. 71.00
76 gal. 73.00
78 gal. 75.00
80 gal. 77.00
82 gal. 79.00
84 gal. 81.00
86 gal. 83.00
88 gal. 85.00
90 gal. 87.00
92 gal. 89.00
94 gal. 91.00
96 gal. 93.00
98 gal. 95.00
100 gal. 97.00
102 gal. 99.00
104 gal. 101.00
106 gal. 103.00
108 gal. 105.00
110 gal. 107.00
112 gal. 109.00
114 gal. 111.00
116 gal. 113.00
118 gal. 115.00
120 gal. 117.00
122 gal. 119.00
124 gal. 121.00
126 gal. 123.00
128 gal. 125.00
130 gal. 127.00
132 gal. 129.00
134 gal. 131.00
136 gal. 133.00
138 gal. 135.00
140 gal. 137.00
142 gal. 139.00
144 gal. 141.00
146 gal. 143.00
148 gal. 145.00
150 gal. 147.00
152 gal. 149.00
154 gal. 151.00
156 gal. 153.00
158 gal. 155.00
160 gal. 157.00
162 gal. 159.00
164 gal. 161.00
166 gal. 163.00
168 gal. 165.00
170 gal. 167.00
172 gal. 169.00
174 gal. 171.00
176 gal. 173.00
178 gal. 175.00
180 gal. 177.00
182 gal. 179.00
184 gal. 181.00
186 gal. 183.00
188 gal. 185.00
190 gal. 187.00
192 gal. 189.00
194 gal. 191.00
196 gal. 193.00
198 gal. 195.00
200 gal. 197.00
202 gal. 199.00
204 gal. 201.00
206 gal. 203.00
208 gal. 205.00
210 gal. 207.00
212 gal. 209.00
214 gal. 211.00
216 gal. 213.00
218 gal. 215.00
220 gal. 217.00
222 gal. 219.00
224 gal. 221.00
226 gal. 223.00
228 gal. 225.00
230 gal. 227.00
232 gal. 229.00
234 gal. 231.00
236 gal. 233.00
238 gal. 235.00
240 gal. 237.00
242 gal. 239.00
244 gal. 241.00
246 gal. 243.00
248 gal. 245.00
250 gal. 247.00
252 gal. 249.00
254 gal. 251.00
256 gal. 253.00
258 gal. 255.00
260 gal. 257.00
262 gal. 259.00
264 gal. 261.00
266 gal. 263.00
268 gal. 265.00
270 gal. 267.00
272 gal. 269.00
274 gal. 271.00
276 gal. 273.00
278 gal. 275.00
280 gal. 277.00
282 gal. 279.00
284 gal. 281.00
286 gal. 283.00
288 gal. 285.00
290 gal. 287.00
292 gal. 289.00
294 gal. 291.00
296 gal. 293.00
298 gal. 295.00
300 gal. 297.00
302 gal. 299.00
304 gal. 301.00
306 gal. 303.00
308 gal. 305.00
310 gal. 307.00
312 gal. 309.00
314 gal. 311.00
316 gal. 313.00
318 gal. 315.00
320 gal. 317.00
322 gal. 319.00
324 gal. 321.00
326 gal. 323.00
328 gal. 325.00
330 gal. 327.00
332 gal. 329.00
334 gal. 331.00
336 gal. 333.00
338 gal. 335.00
340 gal. 337.00
342 gal. 339.00
344 gal. 341.00
346 gal. 343.00
348 gal. 345.00
350 gal. 347.00
352 gal. 349.00
354 gal. 351.00
356 gal. 353.00
358 gal. 355.00
360 gal. 357.00
362 gal. 359.00
364 gal. 361.00
366 gal. 363.00
368 gal. 365.00
370 gal. 367.00
372 gal. 369.00
374 gal. 371.00
376 gal. 373.00
378 gal. 375.00
380 gal. 377.00
382 gal. 379.00
384 gal. 381.00
386 gal. 383.00
388 gal. 385.00
390 gal. 387.00
392 gal. 389.00
394 gal. 391.00
396 gal. 393.00
398 gal. 395.00
400 gal. 397.00
402 gal. 399.00
404 gal. 401.00
406 gal. 403.00
408 gal. 405.00
410 gal. 407.00
412 gal. 409.00
414 gal. 411.00
416 gal. 413.00
418 gal. 415.00
420 gal. 417.00
422 gal. 419.00
424 gal. 421.00
426 gal. 423.00
428 gal. 425.00
430 gal. 427.00
432 gal. 429.00
434 gal. 431.00
436 gal. 433.00
438 gal. 435.00
440 gal. 437.00
442 gal. 439.00
444 gal. 441.00
446 gal. 443.00
448 gal. 445.00
450 gal. 447.00
452 gal. 449.00
454 gal. 451.00
456 gal. 453.00
458 gal. 455.00
460 gal. 457.00
462 gal. 459.00
464 gal. 461.00
466 gal. 463.00
468 gal. 465.00
470 gal. 467.00
472 gal. 469.00
474 gal. 471.00
476 gal. 473.00
478 gal. 475.00
480 gal. 477.00
482 gal. 479.00
484 gal. 481.00
486 gal. 483.00
488 gal. 485.00
490 gal. 487.00
492 gal. 489.00
494 gal. 491.00
496 gal. 493.00
498 gal. 495.00
500 gal. 497.00
502 gal. 499.00
504 gal. 501.00
506 gal. 503.00
508 gal. 505.00
510 gal. 507.00
512 gal. 509.00
514 gal. 511.00
516 gal. 513.00
518 gal. 515.00
520 gal. 517.00
522 gal. 519.00
524 gal. 521.00
526 gal. 523.00
528 gal. 525.00
530 gal. 527.00
532 gal. 529.00
534 gal. 531.00
536 gal. 533.00
538 gal. 535.00
540 gal. 537.00
542 gal. 539.00
544 gal. 541.00
546 gal. 543.00
548 gal. 545.00
550 gal. 547.00
552 gal. 549.00
554 gal. 551.00
556 gal. 553.00
558 gal. 555.00
560 gal. 557.00
562 gal. 559.00
564 gal. 561.00
566 gal. 563.00
568 gal. 565.00
570 gal. 567.00
572 gal. 569.00
574 gal. 571.00
576 gal. 573.00
578 gal. 575.00
580 gal. 577.00
582 gal. 579.00
584 gal. 581.00
586 gal. 583.00
588 gal. 585.00
590 gal. 587.00
592 gal. 589.00
594 gal. 591.00
596 gal. 593.00
598 gal. 595.00
600 gal. 597.00
602 gal. 599.00
604 gal. 601.00
606 gal. 603.00
608 gal. 605.00
610 gal. 607.00
612 gal. 609.00
614 gal. 611.00
616 gal. 613.00
618 gal. 615.00
620 gal. 617.00
622 gal. 619.00
624 gal. 621.00
626 gal. 623.00
628 gal. 625.00
630 gal. 627.00
632 gal. 629.00
634 gal. 631.00
636 gal. 633.00
638 gal. 635.00
640 gal. 637.00
642 gal. 639.00
644 gal. 641.00
646 gal. 643.00
648 gal. 645.00
650 gal. 647.00
652 gal. 649.00
654 gal. 651.00
656 gal. 653.00
658 gal. 655.00
660 gal. 657.00
662 gal. 659.00
664 gal. 661.00
666 gal. 663.00
668 gal. 665.00
670 gal. 667.00
672 gal. 669.00
674 gal. 671.00
676 gal. 673.00
678 gal. 675.00
680 gal. 677.00
682 gal. 679.00
684 gal. 681.00
686 gal. 683.00
688 gal. 685.00
690 gal. 687.00
692 gal. 689.00
694 gal. 691.00
696 gal. 693.00
698 gal. 695.00
700 gal. 697.00
702 gal. 699.00
704 gal. 701.00
706 gal. 703.00
708 gal. 705.00
710 gal. 707.00
712 gal. 709.00
714 gal. 711.00
716 gal. 713.00
718 gal. 715.00
720 gal. 717.00
722 gal. 719.00
724 gal. 721.00
726 gal. 723.00
728 gal. 725.00
730 gal. 727.00
732 gal. 729.00
734 gal. 731.00
736 gal. 733.00
738 gal. 735.00
740 gal. 737.00
742 gal. 739.00
744 gal. 741.00
746 gal. 743.00
748 gal. 745.00
750 gal. 747.00
752 gal. 749.00
754 gal. 751.00
756 gal. 753.00
758 gal. 755.00
760 gal. 757.00
762 gal. 759.00
764 gal. 761.00
766 gal. 763.00
768 gal. 765.00
770 gal. 767.00
772 gal. 769.00
774 gal. 771.00
776 gal. 773.00
778 gal. 775.00
780 gal. 777.00
782 gal. 779.00
784 gal. 781.00
786 gal. 783.00
788 gal. 785.00
790 gal. 787.00
792 gal. 789.00
794 gal. 791.00
796 gal. 793.00
798 gal. 795.00
800 gal. 797.00
802 gal. 799.00
804 gal. 801.00
806 gal. 803.00
808 gal. 805.00
810 gal. 807.00
812 gal. 809.00
814 gal. 811.00
816 gal. 813.00
818 gal. 815.00
820 gal. 817.00
822 gal. 819.00
824 gal. 821.00
826 gal. 823.00
828 gal. 825.00
830 gal. 827.00
832 gal. 829.00
834 gal. 831.00
836 gal. 833.00
838 gal. 835.00
840 gal. 837.00
842 gal. 839.00
844 gal. 841.00
846 gal. 843.00
848 gal. 845.00
850 gal. 847.00
852 gal. 849.00
854 gal. 851.00
856 gal. 853.00
858 gal. 855.00
860 gal. 857.00
862 gal. 859.00
864 gal. 861.00
866 gal. 863.00
868 gal. 865.00
870 gal. 867.00
872 gal. 869.00
874 gal. 871.00
876 gal. 873.00
878 gal. 875.00
880 gal. 877.00
882 gal. 879.00
884 gal. 881.00
886 gal. 883.00
888 gal. 885.00
890 gal. 887.00
892 gal. 889.00
894 gal. 891.00
896 gal. 893.00
898 gal. 895.00
900 gal. 897.00
902 gal. 899.00
904 gal. 901.00
906 gal. 903.00
908 gal. 905.00
910 gal. 907.00
912 gal. 909.00
914 gal. 911.00
916 gal. 913.00
918 gal. 915.00
920 gal. 917.00
922 gal. 919.00
924 gal. 921.00
926 gal. 923.00
928 gal. 925.00
930 gal. 927.00
932 gal. 929.00
934 gal. 931.00
936 gal. 933.00
938 gal. 935.00
940 gal. 937.00
942 gal. 939.00
944 gal. 941.00
946 gal. 943.00
948 gal. 945.00
950 gal. 947.00
952 gal. 949.00
954 gal. 951.00
956 gal. 953.00
958 gal. 955.00
960 gal. 957.00
962 gal. 959.00
964 gal. 961.00
966 gal. 963.00
968 gal. 965.00
970 gal. 967.00
972 gal. 969.00
974 gal. 971.00
976 gal. 973.00
978 gal. 975.00
980 gal. 977.00
982 gal. 979.00
984 gal. 981.00
986 gal. 983.00
988 gal. 985.00
990 gal. 987.00
992 gal. 989.00
994 gal. 991.00
996 gal. 993.00
998 gal. 995.00
1000 gal. 997.00
1002 gal. 999.00
1004 gal. 1001.00
1006 gal. 1003.00
1008 gal. 1005.00
1010 gal. 1007.00
1012 gal. 1009.00
1014 gal. 1011.00
1016 gal. 1013.00
1018 gal. 1015.00
1020 gal. 1017.00
1022 gal. 1019.00
1024 gal. 1021.00
1026 gal. 1023.00
1028 gal. 1025.00
1030 gal. 1027.00
1032 gal. 1029.00
1034 gal. 1031.00
1036 gal. 1033.00
1038 gal. 1035.00
1040 gal. 1037.00
1042 gal. 1039.00
1044 gal. 1041.00
1046 gal. 1043.00
1048 gal. 1045.00
1050 gal. 1047.00
1052 gal. 1049.00
1054 gal. 1051.00
1056 gal. 1053.00
1058 gal. 1055.00
1060 gal. 1057.00
1062 gal. 1059.00
1064 gal. 1061.00
1066 gal. 1063.00
1068 gal. 1065.00
1070 gal. 1067.00
1072 gal. 1069.00
1074 gal. 1071.00
1076 gal. 1073.00
1078 gal. 1075.00
1080 gal. 1077.00
1082 gal. 1079.00
1084 gal. 1081.00
1086 gal. 1083.00
1088 gal. 1085.00
1090 gal. 1087.00
1092 gal. 1089.00
1094 gal. 1091.00
1096 gal. 1093.00
1098 gal. 1095.00
1100 gal. 1097.00
1102 gal. 1099.00
1104 gal. 1101.00
1106 gal. 1103.00
1108 gal. 1105.00
1110 gal. 1107.00
1112 gal. 1109.00
1114 gal. 1111.00
1116 gal. 1113.00
1118 gal. 1115.00
1120 gal. 1117.00
1122 gal. 1119.00
1124 gal. 1121.00
1126 gal. 1123.00
1128 gal. 1125.00
1130 gal. 1127.00
1132 gal. 1129.00
1134 gal. 1131.00
1136 gal. 1133.00
1138 gal. 1135.00
1140 gal. 1137.00
1142 gal. 1139.00
1144 gal. 1141.00
1146 gal. 1143.00
1148 gal. 1145.00
1150 gal. 1147.00
1152 gal. 1149.00
1154 gal. 1151.00
1156 gal. 1153.00
1158 gal. 1155.00
1160 gal. 1157.00
1162 gal. 1159.00
1164 gal. 1161.00
1166 gal. 1163.00
1168 gal. 1165.00
1170 gal. 1167.00
1172 gal. 1169.00
1174 gal